

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni posebejke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svote izkrajati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Atene 26. februarja. Vstaja v Epiru je splošna. Albanezi so z grškimi vstasi združeni pri Sekelnici Turke pretepli.

London 25. februarja. V zgórenjej zbornici je bila debata o predlogu Strathe-denovem. Derby je rekel, da je porta od-bila rusko terjatev, naj se jej izroče vojne ladije. Ko bi Rusija terjala egiptov-sko danj (tribut), moglo bi to resnega preudarka zahtevati. Zahtevanje, naj Mu-selmani zapuste Bulgarijo, bode najbrž na-zaj vzeto ali predruháčeno. Nasvet Strathe-denov je bil potem odbit.

Pešta 26. februarja v dolnej zbor-nici je bil colni tarif na petrolej z ve-liko večino tako sprejet, kakor je vlada za-htevala. (Glej tudi pol. razgled.)

Dunaj 25. februarja. „Pol. Corr.“ poroča iz Bukarešta, da žuga rumunski knez Karol odstopiti, če Rusija ne po-pusti terjatve, da se jej nazaj odstopi ru-munski kos Besarabije. Ruski krogi baje imenujejo Jurja Strudzo kot eventuelnega naslednika na rumunskem prestolu.

London 25. februarja. V spodnjem zbornici je Northcote rekel, da vlada nema nič uradnih poročil o mirovnihi uvetih. Konferenca bode v Baden-Badenu; Lyons bode Anglijo zastopal. Cesarjevič nasled-nik je čez Pariz na Dunaj vrnil se.

Pred volilnim bojem na slovenskem Štajerskem.

Volitve na Štajerskem in Koroškem se bližajo. Iz poslednje ne vemo in ne izvemo ni mi ni drug slovenski list ničesa, a se Slo-

venci kaj gibljejo, pripravljajo za volilno borbo. Štajerski bratje pak so se, kakor nam je več-rajšnji iz zanesljive roke došli telegram jav-ljal, uže končno odločili za kandidate, gg.: dr. Dominkuš, dr. Josip Srnc, dr. Radej, Flucher, Herman, Kukovec, Žnidaršič in Schmidt.

Zmaga v ljutomerskem, ptujskem in celj-skem okraji je nedvombeno gotovo naša, to se ve, če se rok križem ne drži. Tu so čvrsti narodni, izkušeni Slovenci, svoje narodnosti zavedni. V brežkem okraji nobene borbe ne bode, ker nemškutarji si ne morejo upati jako vplivnemu g. Žnidaršiču protikandidata posta-viti. Znano je, da je g. Žnidaršič prej sam kandidiral in bil zmagal. Kot poslanec je zmirom glasoval kot pravičen mož za naše narodne interese, zato ga zdaj tudi stranka kandidira. Isto tako je, kakor se nam je oni-dan iz Maribora pisalo, g. Schmidt iz maren-berško-slovenj-graško-šoštanjanskega okraja po-pisal narodni program in uže dozda kot po-slanec s Slovenci glasoval. V tem poslednjem okraji se sicer, kakor čujemo, napravlja še drug naroden kandidat, župnik dr. Šuc iz Slovenj Gradca, na svojo roko kandidirati, pa ne verujemo, da bi zmagal, ker nij od stranke postavljen.

Vsakako je treba zdaj discipline. Saj iz izkustva vemo, kake neprilike rode mejso-bojni boji, pa tudi iz izkustva znamo, da le v slogi, v jednotnem delu, v disciplini je moč in zmaga. V tem nam morajo naši protivniki dober izgled biti: pri njih vidimo, da so se mnogi ali osobno, ali po poslovanji, ali bodi si sploh navskriž, a kadar gredo v borbo proti nam, tačas so vsi jedini. Tako naj bodo tudi slovenski bratje vsi, kar jih priseza na sveto našo slovensko narodno zastavo.

Delo se bode precej začelo in sicer naj-važnejše delo, podloga in uzrok zmage: vo-litve volilnih mož. Če bodo povsod po občinah dobri in zanesljivo narodni volilni možje zbrani, potem nam nobena protivna agitacija, noben pritisek ne izvije zmage iz rok. Zatorej si pa dovoljujemo, nujno prositi vse prijatelje narodne stvari, ki žive mej sloven-skim narodom slovenskega Štajerja in sploh vse, ki s prvotnimi volilci v kmetskih občinah v dotiko pridejo, da jim dvojno naroče: pr-vič, da gotovo, če mogoče, vsi pridejo, kadar bode ta volitev naznanjena; drugič, da volijo te in te (prej zaznamovane stalne narodnjake) za volilne može. V občinah, kjer imajo nemškutarji kaj vpliva, morala bi voli-tev volilnega moža tako važna biti, kakor cela volitev. Tam bi se moralo skrbeti, da vse pride k izboru in da so ljudje uže prej dobro pod-učeni, za kaj gre, namreč za narodno čast in korist, za boj proti tujstvu in odpadništvu. Tako smo zadnjič mi na Krajskem v kmet-skih občinah delali in zmagali v kmetskih okrajih.

Mobilizacija in vojska proti Rusiji.

Z Dunaja dohajajo vojevita poročila, ki so vznemirljiva. „N. Fr. Pr.“ poroča: „Skle-nena stvar je, da bode skupno ministerstvo stopilo pred delegacije, ki se početkom marca snidejo s terjatvijo, naj se dovoli izredni kredit za oboroževanje. Kronske svet pod predsedstvom cesarjevim, katerega so se vsi trije skupni ministri udeležili, bil je denes (v nedeljo) od 1. popoldne do 6. skupaj. Andrassy je razložil vnanje položje in raz-jasnjeval, da je Avstro-Ogerska po več točkah adrijanopoljskih mirovnihi pogojev v svojih in-teresihi oškodovana (?), katerih torej na noben

Listek.

Prvi ruski pohodi v Carigrad.

(Prosto po M. Pogodinu.)

Novica, da so Rusi blizu Carigrada ali celo uže v Carigradu, je silno razburila An-gleže in Magjare, rodila celo kopo diplomatič-nih depeš, in celo navadni bralec je ostrmel, shšavši vest, da so ruske čete v silnej zimi prodrle čez Balkan. A ruska zgodovina nam kaže, da se je Carigrad uže v staro-davnih časih mnogokrat tresel pred rusko silo. Dovolite mi torej, da Vašim bralcem pri-občim odlomke iz Pogodinove knjige „roman-ski perjd ruske historije“, pisane po krimskej vojski.

Uvod te knjige glasi se blizu tako-le: Zdajšnja obstojateljstva silijo nam v spomin početno rusko historijo. Vse misli, vsa čuv-

stva, vse želje in molitve naše obrnene so na Dunav, k Črnemu morju, v Konstanti-nopolj. A uže v prvih dveh stoletjih vlekla je tja mlado Rusijo neka nepremagljiva sila. Ali nij bil Carigrad ljubljeni cilj staro-davnih ruskih knezov in njih vernih „družin“? Askold in Dir, Oleg, Igor, Svetoslav, Vladi-mir, Jaroslav — ali nijso tam dobili nepo-zabljenega slavo ter oslavili svojo očetnjavo?

Na vratih Konstantinopolja ali Carigrada je naš stari Oleg obesil svoj ščit, kakor da bi nam stavil cilj. K Igorju na dunavsko ustje poslal je Konstantinopolj prosit mira ter obečal povikšati dayek.

„Tam je sredina mojih zemelj, tam se nahaja vse blago“, vskliknil je v carstvenem navdušenju naš možki Svetoslav, ko se je odločil utrditi svojo stolico na Dunavu. Nijso li pod Balkanom še zdaj v spominu njegove nesmrtni besede: „nam nekuda djetce“. Radi ali neradi, mi moramo vojevati se, da ne

osramotimo ruske zemlje. In kaj je on odgo-voril, ko se mu je grozilo z vso vojsko, ka-tera se je nabirala iz Konstantinopolja v Bol-gariji proti njemu: „Mi sami pridemo k vam, prej nego vi k nam ter razpemo svoje ša-torje pred vrati vaše stolice, obnesemo grad krepkim valom; tačas pridite ven na bitvo; pokazali vam bomo, da nijsmo mala deca, ka-tero je mogoče plašiti z grožnjami, in videli bomo, komu ostane pobjeda (zmaga).“

„Vzamem vam grad“ — poslal je pove-dat Vladimir konstantinopoljskim impera-torjem, — „če mi ne daste svoje sestre za ženo.“ To grozenje ponovil je ljuti sin Jaros-lava, kateremu je le huda burja ubranila izpolniti svoje namerenjenje.

A Črno morje? Črno morje, katero so nam odvzeti hoteli zavidni sovražniki v pamti-veku, nij imelo družega imena razen ru-skega. Ruska sodja — sicer ne parobrodi, ampak ladjice — dušegubke-ednodrevke —

način ne sme trpeti. Minister kot tako točko zaznamlja bodoče uravnanje Bolgarije. Konferenca, ki se namerava, ima ta namen, za Avstrijo te določbe popraviti." Na dalje poroča isti list, da nij še odločeno, ali bode Andrassy terjati 60 milijonov ali celo 100 milijonov; da se mobilizacija ne bode precej začela, da nij gotovo, če se bode dovoljeni kredit tudi res porabil, temuč le za to gre, da bode imela beseda Andrassyjeva na konferenci več veljave.

Ravno tako poroča vladna „Mtgs. Revue“ sledeče: Ogerska ministra Tisza in Szell sta denes sem na Dunaj — prišla, da sta bila pri ministerskem svetu, ki je bil pod predsedništvom cesarjevim, sklepaše, kaj se ima storiti nasproti vnanji situaciji. Posebno se ima od ministra vnanjih zadev od delegacij kredit 60 milijonov terjati. Ta denar se izroči vladi v ta namen, da ga za vojskine svrhe porabi, ako na bodočji konferenci Rusija ne bi tako ozirala se na avstro-ogerske interese, kakor želi grof Andrassy."

Podobno poroča organ magjarske vlade, „Ellenör“. Torej je stvar od raznih strani potrjena.

Dobro je, da so celo vsi ustavoverni časniki proti tej mobilizaciji, ki je, pravijo, predraga za samo demonstracijo, a preslaba in prenevarna za vojno z Rusijo, katera bi našo monarhijo v smrtno nevarnost stavila.

Sicer pa skoro vsi resni listi mislijo in pišejo, da Avstrija zdaj ne more zmagati Rusije. Le „Wehr Ztg.“ je oni dan dokazovala, da, če naša monarhija do zadnjega moža vso vojsko postavi na bojišče, more Rusijo zmagati. „N. fr. Pr.“ jej je odgovorila, da „Wehr Ztg.“ je prorokovala ob svojem času tudi avstrijsko zmago 1866. l. in francosko zmago 1870. l., torej more biti tudi dan demes slab prorok. Zdaj tudi „Politik“ piše o vojski z Rusijo in pravi: Ako ta načrt ne bi bil tako otročje aboten, morali bi ga smatrati za silno pametnega. Žalibog pak „Wehr Ztg.“ pozablja pri svojem razmišljanju najvažnejšo okolnost in ta je že izvršena resničnost, da je Rusija že mobilizirala, a da Avstrija ima še le mobilizirati. Nadalje „Wehr Ztg.“ pozablja, da je Rusija na mejah Avstrije, in sicer na onem kraju, ki je najvažnejši in Rusiji najnevarnejši, ob Sibiriji ali

Sedmograškem, uže koncentrirala močno ofenzivno vojsko v Rumuniji, dočim more Avstrija tekar potem, kadar bode mobilizacija uže gotova, tu ali tam zbrati svoje sile, čegar bi Rusija gotovo mirno ne gledala ter ne bi pričakovala, da se Avstrija pripravi na vojsko. Rusija bode zatorej, kakor jo učita strategija in izkušnje zadnjih evropskih vojsk, pri prvem znamenji sovražnih pripravljanih avstrijskih, brez vsacega odlašanja lotila se ofenzive, ter pred vsem vpadla v Sedmograško dežel, da na takov način bojišče prestavi na sovražna, v tem slučaju na avstrijska tla, in predno bi prve kolone avstrijske vojske prispele tja, in bi se brambovci honvedski oprli na noge, osvojili bi si Rusi uže dober kos avstrijske zemlje. Pri sedanjem načinu vojevanja nij možno zavlačevati kolikor bi se komu ljubilo ni pripravni določbe vojskine, nego ves dobiček ter vse dobrosti dobode oni, kdor je prej gotov. Ker bi v tem slučaju samo Rusija, a ne Avstrija mogla imeti inicijativo, odpada tudi načrt avstrijske ofenzive balkanskim deželam nasproti, kajti tudi ondi se Rusija ne bode dala iznenaditi, kar uže najnovejša poročila o ruskih premikavanjih vojske ter o razpostavljanji srbskih krdel mej Belgradom in Drino prav jasno dokazujejo. Predno bi Avstrija mogla proti tem deželam ofenzivno prodrati, bi Rusija tam imela čas se svojo kompletno urejeno uže preko 260.000 mož močno vojsko tako močne defenzivne položaje zasesti, da bi bila vsaka kakoršna koli ofenziva proti Srbiji, Bosni ali kamorkoli si bodi silno nevarna ter bi dajala prav malo upanja za uspeh.

Naj h koncu še citiramo, kaj pravi hrvatski organ „Kroatische Post“ o tem. Ona piše: „Mi ne moremo verovati v vojsko in menimo, da je mobilizacija brez namena kolikor je je več, kakor je treba za obsejanje Bosne in Hercegovine. Knez Bismark je rekel v svojem govoru, da bi on svojemu monarhu le tako vojsko nasvetovati mogel, ki bi se za nemške interese od vsega nemškega naroda z navdušenjem sprejela. Ali bi se vojska proti Rusiji od vseh pod avstrijskim žezlom živčih narodov z navdušenjem sprejela? Gotovo ne. Od Slovanov, ki imajo večino v monarhiji, gotovo ne. In mi mislimo, da more Avstrija še menj kakor Nemčija voditi

tako vojsko, ki je proti izrečeni želji velicega dela njenega prebivalstva.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. februarja.

Mobilizacija ali priprave za njo v našej vojski zanimajo v prvi vrsti ves politični svet. Poročila o tem smo zbrali spredaj v drugem članku. Vprašanje je resno, a upamo še vendar, da ne zapelje naše monarhije na nesrečen pot.

Mej Čehi se v 30 000 iztisih širi brošura, katera svetuje, naj se Čehi poprimejo aktivne politike, naj stopijo v državni zbor.

Poljski listi hvalijo svoje državne poslanca Groholskega in tovariše, ker so svoje slepo sovraštvo do Rusov baš v tem za Slovane kritičnem času izrazili na državnem zboru in vprašali, če pride poljsko vprašanje na kongresu ali konferenci tudi na vrsto. Dosegli pa, Poljaki s tem niso nič, nego da so Ruse še bolj razdražili. Oni naj bi vendar premislili bili, da zdaj gre za račun mej Slovanom in Turkom, ne pa mej bratoma Poljakom in Rusom.

Ogerska zbornica je sprejela vladno predlogo cola na kavo po 24 gld, od meterskega centa, torej 4 gld. več nego naš državni zbor.

Vnanje države.

O konferenci se je bilo uže povedalo, da je morda še ne bode. Zdaj pišejo, da to pač nij še res, ali da je Gorčakov odgovoril, da početkom marca še ne more biti, da je še prezgodaj. Vsak Slovan želi, da se ta čas sveta Rusija dovolj pripravi.

Ruske novine so večidel zadovoljne s Bismarkovim odgovorom. „Golos“ pravi, da je naglašanje historičnega prijateljstva mej Prusijo in Rusijo važno. „Novoje Vremja“ izgovarja prepričanje, da moč slovanskega naroda sega zdaj do egejskega in do adrijskega morja in interese nemške države nič ne stavi v nevarnost, kakor je in Bismarkovega govora slišati.

Ker se je **papeševa** volitev tako mirno in brez motenja vršila, zahvalile so se neke vlade, mej temi tudi avstrijska, italijanskemu kralju Humbertu in dale svoje zadovoljstvo izreči, ker je varoval svobodo papeške volitve.

V **Parizu** so zadnjo nedeljo odkrili kip Ledru Rollinov. Pri tej priliki je stari Viktor Hugo govoril znamenit govor, naglašaje prijateljstvo Francozke in Italije, Pariza in Rima, dveh kulturnih mest.

Dopisi.

Iz Ptuj 25. februarja [Izv. dopis.] V našem okraji je volitev dozdanejšega poslanca

pokrivala so površje burnih valov, služec vojni in trgovini. Črno morje bilo je priljubljeno poprišče neustrašnih barežkih knezov, njih udiviteljnih trudov in podvigov. A Dunav? Ah, Dunav, moj tihi Dunav, svet Ivanovič-Dunav, sliši se do sehmal po vsem prostranstvu ruske zemlje, po mestih in po vaseh.

Tam na iztoku v Carigradu je početek naše vere, katero je po prvem pohodu izpod Carigrada prinesla v Kijev družina Askolda in Dira.

Tja je šla Olga prejet sveto krščenje in krstno ime Elene, matere ravnoapostolnega carja Konstantina.

Od tod dobil je Vladimir kristijansko carevno soprogo, prvo duhovenstvo in prvo cerkovno upravo.

Od tod, iz Carigrada, prinesel je Antonu prvi osnovelec ruskih samostanov, izkopavši kijevske peščeri (puščavnice), blagoslovljenje svete gore in obrazce tedaj toliko blagotvorne samostanskega življenja.

Iz nesrečne Bolgarije izšla je nam Rusom piva krščanska blagovest; tam je prevedeno bilo sveto pismo na slovanski jezik; od tod so bile prinesene vse bogoslužne knjige po brezsmrtnem Cirilu in Metodu. Odposlana iz Carigrada vzdignila sta vekovečni spominek slovanskega jezika, podlago našej pisavi in naše književne prosvete.

(Dalje prih.)

Turki v Evropi.

(Po G. Raschu spisal L. Jöst.)

(Konec.)

III.

Kdo pa vlada v Carigradu? Katero kolo žene velikanski državni stroj Turčije? To vprašanje sem — pripoveduje pokojni Nemec Rasch — mnogokrat stavil svojim diplomatičnim prijateljem in znancem, kateri so bili kot konzuli, agenti itd. pri vladi visoke porte priverjeni, a vedno sem dobil enak odgovor: „Veliki vezir (Ta je v novejšem času

tudi šel rakom žvižgat. Op. prevoditelja.) in evropske velevlade“. Vezir je reprezentant oddelka, kateri po intrigah iz divana in harema na državno krmilo pride; ako veliki vezir umre, ima ta oddelek uže družega izbranega. Vsakokrat veliki vezir je pravil avtokrat Turčije. Vsi ministri so le njegovi uradniki, ki jih on imenuje. Ta avtokrat pa je dobival od krimske vojske, ko je bila Turčija sprejeta mej evropske vlade, od velevlad inspiracije. Vsak poslanec, ki reprezentuje kako evropsko vlado, jezdi na visoko porto, ter vloži svojo besedo. Turčija se je na to uže tako navadila, da, ako se nove reforme projektirajo, vselej poslance vprašajo, da li bodo priklimali ali ne.

Kdo pak vlada v provincijah? „Paše“, bil je naiven odgovor. — „Pa vendar po ukazu velikega vezirja?“ „To je istina, pa le takrat, ako se paši za dobro zdi. Ako pa nečejo — potem vladajo paše samostojno. Chacun a son gout . . .“

Hermana gotova. Dozdaj se nij še dosti agitiralo, a tudi treba še nij bilo. Pač pa bode odslej paziti, da mej tem ko bi mi v zmagegotovosti spali, ne bi prišel sovražnik in nam lulike zasejal v narodno pšenico.

Kaj pa za mesta Ptuj, Ljutomer, Ormuž, Središče, Rogatec? Bomo li tu narodnjaki kandidata imeli? Jaz bi rekel, da je to na vsak način treba. Ko bi vsi na rodni volilci iz teh mest prišli, pa še zmagamo. Treba je premisliti, da so vrli Središčanje vsi narodni in dajo lep kontingent. Organizacija!

Nemci in renegati mislijo, kakor je tudi v včerajšnji „Tagespost“ brati, graškega advokata dr. Kosjeka iz Gradca postaviti za kandidata. Torej zopet morajo iti v Gradec na posodbo prosit, nemajo ga v svoji sredi moza sposobnega za poslanca! Kosjek je zdaj hud nemško-nacionallec, da si je renegatske slovenske krvi, kajti njegov ded se je rodil od kmetjskih staršev nekje v neke staroslovenske kranjske vasi baje na Gorenjskem. Ta naša kri proti nam vojuje povsod. Kako dolgo bode še to trajalo?

Dne 10. t. m. zagledal je pri nas beli dan nov list, pisan to se ve da v nemškem jeziku ter se zove „Pettauer Wochenblatt“. Urednik mu je g. J. Jaky, rodom Kranjec. Lastnik tega nedolžnega lista je J. Schön, žid, kateri je odprl lastno tiskarno, torej imamo židovski list. O listu samem vam ne vem ničesa povedati, kajti to je list brez barve in urednik nam je v prvem listu povedal, da bode politiko večjim listom prepuščal, ker sam nehoče politizirati.

Mariborski „Slovenski Gospodar“ od 21. t. m. št. 8. ima iz Ptuja dopis, v katerem našemu županstvu žalostno pa golo resnico pove, da je naše mesto z židi prenapolneno in da pri njem židi v posebnej milosti stoje. — Jaz nijsem zoper nobenega človeka, bodi si vere katere hoče, kajti ljudje smo vsi, ustvarjeni vsi od jednega Boga, ali da imajo židi prednost, zoper to smo pa vsi. Kar kristijan pri našem županstvu ne doseže, to doseže jud gotovo. Dr. Strafela, bivši župan, bil nam je v narodnem oziru hud nasprotnik, ali boljši je bil nego dr. Breznik, kateri je bil nekdanji naroden, da, celo predsednik neke čitalnice na Dolenjskem, sedaj pa je naš — nasprotnik.

Kakor v Gradcu in v Mariboru osnoval se je tudi pri nas takozvani „Anti-Hut-Abneh-

mungs-Verein“. Udje tega društva se pri pozdravljenju ne odkrivajo, ne jemlje klobuka z glave, ampak ti si hočejo bolj po vojaško salutirati.

Iz Ljutomera 24. febr. [Izv. dop.] (O kandidatih za deželni zbor.) Dolgo časa nijmo pri nas imeli prav za prav nobenega kandidata, dasiravno se je znalo, da so volitve za petami. Nobeden se nij hotel oglašiti. Govorilo se je sicer o mnogih sposobnih možeh, o gg.: dr. Srncu, dr. Gršaku, Kukovcu, župniku Meško itd. Zakaj smo si pa g. Kukovca izbrali? Na pitanje hočem odgovoriti. Čakali so domoljubi naši tu in v okolici, da bi se oglašil zopet g. dr. Srnc, ali nij bilo niti glasu od njega; mislili so tudi, da se bode g. dr. Gršak oglašil, pa tudi ne: kar pride razglas o volitvah in treba je bilo imeti kandidata. Zato nagoveré nekateri možje Kukovca, naj on kandidira. To je tudi obljubil in precejšnje število po njem sklicanih volilnih mož ga je 19. t. m. za kandidata proglasilo. Mož tudi tega zatupanja zasluži, kar mora vsakdo priznati, kateri ga pozna. On je inteligenten ter znanstveno omikan človek, ki ima v tem okraju velik vpliv in vsled svojih zaslug nemalo veljavno besedo. On je načelnik narodnega okrajnega zastopa, okrajne posojilnice in velik posestnik, v katerih poslih se je tudi tako izobrazil, da bode mogel čvrsto besedo, opirajočo se na izkustvo, v deželnem zboru spregovoriti. Kot rojen Slovenec se je od nekdanjega značajnega narodnjaka in dobrega govornika; bil je in je še zmirom voditelj Slovencev v našem okraju. Pozna pa tudi vse potrebnosti ne samo tukajšnjega ljudstva ampak v obče kmetjskega stanu. Zato se morda najde, da bode blizu enoglasno izvoljen, kajti število nemškutarjskih volilcev bode pičlo. Dosti jih je pa, ki pravijo, škoda je pač, da dr. Janko Srnc nij več naš poslanec, zlasti, ker nemamo obilo taccih mož. Pri nas se ve da je bilo težko kandidaturu skoro enako priznanega, in za naš okraj prezasluga g. Kukovca odbijati in jo ponujati drugemu. Razporeda pač nijmo hoteli delati v lastnem taboru, za to moramo zdaj po odločitvi discipline držati se.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 26. febr. Volitve za vse deželne zbore so do

hočejo ti praktikanti navaditi? Civilne postavodaje na Turškem nij, kar jo je, zapisana je v koranu, ki je morda dober bil za Turke pred 1000 leti, za današnje razmere razsodbe v njem iskati je nemogoča stvar. Če pa je tudi kateri obsojen, prost je takoj, ako prinese paši darilo.

Kazenski in kupčijski zakonik, red pri kupčijskem procesu sicer Turčija ima, toda vsi ti zakoniki so odtiski francoskega „code pénal“, „code de commerce“ in „procédure de commerce“, katere so francoski advokati v božjem strahu spisali brez pomisleka, ali so za turške razmere dobri ali ne.

Sploh gorje človeku, ako je prisiljen turški podložnik biti, kajti vlada more vsako premoženje si osvojiti, ne da bi vprašala za to pravega posestnika. Prevideti je torej lahko, zakaj da so bili prijeli Hercegovci in Bošnjaki za handžar, ter ga zabodli v prsi turškega barbarstva.

Jeseni ustavljene (sistirane), tudi za Štajersko. Dozdanje volitve volilnih mož so neveljavne. (Ta telegram smo dobili uže po končanem uredovanju, ko je bil uvodni članek stavljen in uvrsten. Ur.)

Domače stvari.

— (Ljubljanski občinski mestni zbor) ima zopet 28. febr. ob 5. uri popoldne sejo. Na dnevnem redu je peticija stanovalcev špitalskih ulic, naj se omeji prevoz skozi te ulice zaradi večje varnosti telesnega nepoškodovanja; dalje poročili o ustanovitvi mestnega kopališča in definitivnosti dozda provizorične instrukcije mestnega fizika dr. Kovača.

— (Präuscherjev muzej) v tukajšnji reduti pri znižanej ceni le 10 kr. vstopnine je v nedeljo 3. marca zadnjikrat videti. Kot novost je g. Präuscher prezanljivo balzamirano telo nekdanj preslovesne plesalke Mis Julije Pastrane razstavil. V petek 1. marca je zadnji dan za dame.

— (Plesni venček), t. j. zadnji, ki ga napravi v letošnjem predpustu ljubljanska čitalnica, bode jutri v četrtek zvečer. Kakor čujemo, uredila bodeta neutrudljiva aranžerja gg. Jelotčnik in Juvančič pri tej priliki šaljiv kotiljon. Upati je, da bode ta venček tudi dobro obiskan, kakor predniki njegovi, ker je zadnji v tej sezoni.

— (Maskerada sokolova na predpustni v torek) v ljubljanskej čitalnici bode, kakor iz dozdanjih velic priprav sodimo, tudi letos najsijajnejši predpustni večer v Ljubljani.

— (Za nemško gledališče) v Ljubljani tudi nij nobenega posebnega interesa med našimi velikimi „Nemci in renegati“. V nedeljo so bili ti bahači od inteligencije in kapitala sklicali svojece v kazino vkup, da bi naredili nov „komite“ za podporo nemškega gledališča. Ali bilo je baje tako malo ljudi, ki niso prišli, da se nij moglo nič sklepati.

— (Iz Brežic) se nam piše: Veselica aranžirana po tukajšnjem strelnem društvu je izvrstno izpadla, vsa inteligenca iz Brežic in iz bližnjih krajev se je tu zbrala. Dvorana hotela Klembas je bila prepolna in okusno okinčana. Tudi več gospodičin in gospij od Zidanega mosta, Blance, Krškega in Samobora je bilo prišlo.

— (Nemškutarjska inteligenca.) Naročnik nam piše s Koroškega: „O novem papežu sem slišal necega nemškutarja P—gga iz Ljubljane te dni v Beljaku izreči tole modro sodbo: „mir ist der neue Pabst schon recht, er ist ja liberal und verfassungstreu.“ — Ali ta človek kaj misli in kaj pod zadnjo besedo?

— (Duhovenske izpremembe.) G. Nace Kutnar se je odpovedal fari na Sv. gori. Pri sv. Joštu pri Kranji pa je umrl Janež Čemažar.

— (Družba sv. Mohora) uljudno opominja, da naj društveniki še ta teden plačajo letnino, da se bode vedelo določiti število iztisov društvenih knjig. V Ljubljani letnino pobira g. Jerič, na Starem trgu št. 16, v I. nadstropji.

— (Slomskovi zbrani spisi.) Tiskarnica družbe sv. Mohora prevzela je ponujeno jej zalogo in izdaje druge knjige „Ant. Mart. Slomska zbranih spisov“:

„Ali sultan ne vlada“, bode bralec vprašal, kar je tudi Rasch večkrat v Carigradu vprašal. O, da, tudi sultan vlada, on je avtokrat, absolutni vladar „quand même“, neomejen v svoji volji, njemu nasproti so vsi podložniki sužnji, kateri nemajo ne do premoženja, ne do prostosti, ne do življenja pravice. Taka je teorija. Praktično pak sultanu na vse strani velevlade njegovo avtokratično moč omejujejo, kajti velikega vezirja naloga je, za to, kar velevlade nameravajo, sultana na vsak način pridobiti. V drugem pa se sultan za državne reči ne briga, temveč sedi celi dan v haremu, ali pa je pri koncertu, katerega svirajo „dame“ iz harema.

Turški uradniki od administracije in pravoslovja toliko razumejo, kakor zajec na boben. Šol, univerzitet ne najdemo v evropske Turčiji. Kdor hoče biti uradnik, vstopi pri kakem starem uradniku kot pisar in drugo napravi protekcija, da postane svetovalec, guverner, paša, minister ali celo veliki vezir. Kaj pa se

basni, prilike in povesti (zbral in uredil Mih. Lendovšek, katehet v Ptuiju), največ zaradi tega, naj bi se ne ustavilo (tega se je bilo v resnici bati!) vse hvale vredno početje zbiratelja in urednika spisov umrlega knezoškofa. Zato se naletamo, da kljub slabim, in izdavanju knjig jako neugodnim časom, v katerih živimo, bodo rodoljubi vseh slovenskih pokrajin vedeli skrbeti zato, da družbena tiskarnica pri tem početju ne bode v izgubi ostala. Knjiga obsega 25 tiskanih pol. Cena jej je nizka, broširan iztis 1 gold. 20 kr., trdo vezan 1 gold. 30 kr. Dobiva se v Celovcu v tiskarnici družbe sv. Mohora in pri vseh bukvarjih, ki imajo slovenske knjige na prodaj.

— (Iz Železnikov) 24. febr. se „Slovencu“ piše: Prvo naznanilo o izvolitvi novega sv. Očeta papeža Leona XIII. prinesel nam je „Slov. Narod“ v četrtek, 21. t. m. okolo 9. dopoldanske ure. Akoravno donáša ta list zanesljive novice, smo vendar hoteli počakati še boljše gotovosti. Zvečer uže po 11. uri dospelo nam je drugo enako poročilo iz Ljubljane, in ob 1/2. uri zagrmeli so uže po tihej noči bobneči možnarski glasovi na slavo Leona XIII.

Razne vesti.

* (Svatovanje v Rotšildovej hiši.) Hčerka znanega bogatega juda barona Willy Rotšilda, lastnika frankfurtske trgovske hiše, se moži in jemlje Maksa Goldschmidta, tudi juda. Poslednji je moral prej Rotšildu s častno besedo obljubiti, da ostane — jud.

* (Osem zločincev), starih in mladih, so minolih dnij v Belem gradu ustrelili. Pred smrtjo so se oni z rakijo (žganjem) in kolačem okrepili ter je jeden njih še govoril in rekel, da mu prav nič žal nij, da se je udeležil moritve, ker so nje žrtve imele takov posel, ki je mnogo mladih ljudi pogubljalo. Zbrano ljudstvo je ta govor z „živio bračo“ pozdravljalo.

* (Dobro obiskovana šola.) V Pragu hodi v mestjansko šolo 2630 učencev. Učiteljev je 45, a razredov 35. Ta šola je šel. 1874 v osmih razredih imela samo 862 učencev. Prihodnje leto jo bodo baje v štiri zavode razdelili.

* (Umor in samoumor.) Iz Bolcana se 20. t. m. poroča, da je pred hotelom Kräuterjevim nek Italijan prerezal vrat črevljaru Filagranu, ter je morilec ne daleč od tod sedel na klopi pred hišo, ter se ustrelil. Ko je policija prišla, našla je uže oba mrtva.

* (Strašna eksplozija.) Iz Hongkonga se poroča, da je na parniku „Jesso“, prispevšem v pristanišče hongkongsko, počil parni kotel pri čemer je 12 ljudi takoj usmrtenih bilo, a 64 jih je težko poškodovanih ter jih bode večina skoro gotovo pomrla.

* (Vodene hlače), t. j. silni morski valovi, katere veter visoko v zrak vzdigne in dalje tira, so v Ameriki, kakor se od Pa name poroča, 13. t. m. napravile mnogo škode, posebno v Callao. V Iquique in Arica so bili pak 23. jan. neznatni potresi.

* (Svetovno novinarstvo) je po statističnih datih velikansko. Po vsem svetu izhaja 23 tisoč listov, pri katerih sodeluje 50 tisoč novinarjev in 80 milijonov je naročnikov. V Ameriki izhaja 9000 listov, na Angleškem 2509, na Francoskem 2000, v Avstriji 1500, na Laškem 1300 v Aziji 500, na Afriko in Oceanijo spada samo 10 listov.

Umrli v Ljubljani

od 20. do 24. febr. 1878:

Jakob Snoj, osebojnik, 65 l., v bolnici, za mrazomom. — Alojzij Cidrih, c. kr. asistent pri gl. col. uradu, 60 l., v Florijanskih ulicah št. 15, za pljučno vnetico. — Viktor Gasteiger pl. Rabenstein und Koblach, c. kr. nadporočnik sin, 4 m., v gospodskih ulicah št. 10, za otrpnenjem pljuč. — Urša Možina, črevljarjeva vdova, 55 l., v gospodskih ulicah št. 4, za vodenico. — Gregor Pikuš, osebojnik, 45 l., v bolnici, za jetiko. — Marijeta Osredkar, osebojnik, 56 l., v bolnici, za jetiko. — Jakob Kastelic, prostak polka barona Kuhna št. 17, v vojaški bolnici, za tifusom. — Josip Pož, prostak polka barona Webera št. 22, v vojaški bolnici, za sušico. — Josip Kante, delavec, 33 l., v bolnici, za sušico. — Terezija Mrhar, osebojnik, 43 l., v bolnici, za sušico. — Ivan Šober, mestnega stražarja otrok, 9 m., na sv. Jakoba trgu št. 10, za pljučno vnetico. — Ljudevit Moro, trgovec, 55 l., pred škofijo št. 20, za otrpnenjem možgan. — Josip Lešnjak, mazar, 53 l., na poljanskej cesti št. 18, za vodenico. — Oča Salvator Pintar, franciškanski gvardijan in župnik, v franciškanskem klostru, 53 l., Marijin trg št. 5, za vodenico.

Dunajska borza 26. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld.	50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	15	„
Zlata renta	74	10	„
1860 drž. posojilo	110	—	„
Akcije narodne banke	794	—	„
Areditne akcije	228	75	„
London	119	20	„
Napol.	9	53	„
C. kr. cekini	5	62	„
Srebro	106	80	„
Državne marke	58	65	„

Vsem prijateljem in znancem naznanjava tužnim srcem, da so vsi naju ljubi otroci

Josip, Henrijeta in Marijca,

zamrli, ter ob enem izrekava p. n. občinstvu krškega mesta za izkazano sočutje srčno zahvalo.

Anton Zadnik,
Henrijeta Zadnik.

Krško, 24. februarja 1878.

(64)

Präuscherjev muzej

v deželne redute dvorani.

V nedeljo 3. marca zadnji krat videti.

Nova razstava.

Potujoči mrtvec,

gospica Julija Pastrana s svojim otrokom.

Zadnje dni hčem poskusiti z galsom: množica ima prinesiti, ter sem zatorej vstopnino znižal na samo

kr. 10 kr.

V petek 1. marca zadnji dan za dame.

S poštovanjem

H. Präuscher.

(65)

vsem bolnim moc in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let nazaj je bil bolezen, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, daje pravo, i na jetrah; žlez naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepravilno, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlat. žlto, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumeče v ušesih, slabosti in blavanje pri nosečih.

Gorica.
Pri Slov.: Kunschei iz Dunaja.
— Winter iz Celovca. — Polak iz Dunaja.
Pri Matile: Koelbl iz Dunaja.
Kramer iz Trsta. — Schwarz iz Travnika.
— Schmidt iz Dunaja. — Weidling iz Krakova.

Tucl.

25. februarja:

Evropa: grof Meis Colloredo iz

Proti plači na mesečne obroke!

Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot: podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine, lovske slike in portrete v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec

nad 20 gld. „ 2 gld. „

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri-
lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(343—4)

Ivanu Giontiniju
v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in pre-
dajenje; posebno se priporoča za dojenčke in je bolj-
aego dojnično mleko. — Izkas iz mej 80.000 spride-
zal zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spride-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
ga profesorja medicine na vseučiliščih v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkas iz 30.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil
v brezupnem stanju. Trpel sem valed pranih i ču-
tuen h bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do
dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje
kudije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière
prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim
po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Reva-
lesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega
tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam
vsem bolnim to primerno prav celo in okusno
hrano, kot najboljše pripomoček, ter ostanem Vaš
sluša

Gabriel Teschner.

slušaatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Valed neke bolezni na jetrah bilo je
moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem
let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati,
tresle so se vse čutnice na celom životu, slabo pre-
bavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na
razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja prega-
njalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri
tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi
zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine
slajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo
Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, za-
hvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje
hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v
stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet už-
ivati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne
hvalečnosti in popomega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenu, nespanju in hušanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju
dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
cen, ko pri zdravih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 unt 2 gold. 50 kr., 4 unta 4 gold. 60 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuit v pušicah in Revalesscière-
Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl.
0 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu 24 tas 10 gl.
Prodaja: Du Barry & Comp. na Breg. 11, Wais-
Teschengasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih
ekarjih in specializiranih trgovcih, tudi razpošilja du-
šnika hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali
povzetjih. V Ljubljani Ed. Schar, J. Svoboda,
lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
danu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca
i J. Hirsch in Zadru pri Andrejčevu. (170)

Štev. 18342.

(57—2)

Razglas.

Mestni magistrat je v zabranenje mogočih
nesreč po naglej in nepazljivej vožnji potrebno
izpoznal določiti, da se mora v špitalske in
črevljarske ulice le počasi zavijati in po teh
ulicah po dnevi in po noči le korakoma voziti.

To se s pristavkom v splošno izpolnje-
vanje razglasuje, in se bode proti prestopni-
kom te zapovedi po obstoječih postavah ka-
zensko postopalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

14. februarja 1878.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.